

PTA Economie		Leerweg: TL			
Periode	Titel +Einddoelen (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen?)	Toetsvorm + duur en code	Her. Ja / Nee	weging
P1	H2: Geld moet rollen Je leert in dit hoofdstuk: Wat de geldfuncties zijn, op welke manieren je kunt betalen en welke rol banken in het geldverkeer hebben. Welke spaarmotieven er zijn en hoe je spaarrente berekent. Wat de voor- en nadelen van beleggen zijn. Waarom mensen geld lenen, wat een lening kost en welke soorten leningen er zoal zijn. Waarom het maken van een begroting verstandig is, welke soorten uitgaven je kunt hebben en hoe je een maandelijkse reservering berekent.	<ul style="list-style-type: none"> - Boek 4 GT Pincode - Hoofdstuk 2 helemaal bestuderen - Oefenen aan de hand van de opdrachten in het boek - Aantekeningen (PPT) bijhouden en bestuderen. - Bestudeer de beschikbare informatie op It's Learning - TL+ stof * 	Schriftelijke toets 50 minuten J4T1	Ja	1
P2	H1: Verdien jij genoeg? Je leert in dit hoofdstuk: Hoe je wordt beïnvloed bij de keuzes die je maakt. Behoeften en schaarste spelen hierin een rol. Wat het verschil is tussen welvaart en welzijn, hoe de welvaart kan toenemen. Wat inflatie (vaststelling CBS) is en de oorzaken hiervan. Hoe de koopkracht toeneemt of afneemt. Wat het consumentenprijsindexcijfer (cpi) is en hoe je deze berekent.	<ul style="list-style-type: none"> - Boek 4 GT Pincode - Hoofdstuk 1 helemaal bestuderen - Oefenen aan de hand van de opdrachten in het boek - Aantekeningen (PPT) bijhouden en bestuderen. - Bestudeer de beschikbare informatie op It's Learning - TL+ stof * 	Schriftelijke toets 50 minuten J4T2	Ja	1
P2	H3: We gaan voor de winst! Je leert in dit hoofdstuk: Wat voor kosten (vaste en variabele) een bedrijf kan hebben. Hoe je de verkoopprijs, consumentenprijs, brutowinst en het nettoresultaat berekent. Wat arbeidsproductiviteit is en hoe die kan toenemen. Wat de productiecapaciteit van een bedrijf is. Hoe vraag, aanbod en prijs elkaar beïnvloeden. Hoe de overheid de markt kan beïnvloeden. Hoe producenten proberen hun marktaandeel te vergroten. Welke verschillende marktvormen er zijn en de daarbij behorende kenmerken.	<ul style="list-style-type: none"> - Boek 4 GT Pincode - Hoofdstuk 3 helemaal bestuderen - Oefenen aan de hand van de opdrachten in het boek - Aantekeningen (PPT) bijhouden en bestuderen. - Bestudeer de beschikbare informatie op It's Learning - TL+ stof * 	Schriftelijke toets 50 minuten J4T4	Ja	1

P3	Handelingsdeel Aandelen Je kan een werkstuk maken (in Word) dat uit verschillende onderdelen bestaat. Je kunt een krantenartikel samenvatten en aangeven of dit van invloed is op de koers van jou aandeel. Je kunt koersen vinden op internet. Je kunt een tabel maken in Excel. Je kunt een grafiek maken in Excel.	<ul style="list-style-type: none"> - Informatie opzoeken over de bedrijven. - Koersen bijhouden, verwerken en analyseren van de gekozen bedrijven - Resultaat per bedrijf en totaal weergeven in woorden en in grafieken. - Conclusie trekken uit de verzamelde informatie - Je maakt gebruik van It's Learning, internet, Word en Excel 	Handelingsdeel O.b.l. J4T3	Nee	Als de beoordeling voldoende of goed is
P3	H4: Aan het werk! Je leert in dit hoofdstuk: Het verschil tussen werken in loondienst en als zelfstandige. Wat voor ondernemingsvormen er zijn en de daarbij behorende kenmerken. Met wat voor regels de overheid werknemers beschermt. Welke zekerheden je hebt op het gebied van werk en inkomen. Wat de invloed is van vraag en aanbod op het loon. Wanneer er werkgelegenheid is, in welke sectoren je kunt werken en hoe de arbeidsmarkt in elkaar zit. Wat de oorzaken van werkloosheid zijn, welke soorten er zijn en hoe deze kan verminderen.	<ul style="list-style-type: none"> - Boek 4 GT Pincode - Hoofdstuk 4 helemaal bestuderen - Oefenen aan de hand van de opdrachten in het boek - Aantekeningen (PPT) bijhouden en bestuderen. - Bestudeer de beschikbare informatie op It's Learning - TL+ stof * 	Schriftelijke toets 50 minuten J4T5	Ja	1
P4	H5: Kan de overheid dat regelen? Je leert in dit hoofdstuk: Hoe de economie in ons land georganiseerd is en welke invloed de overheid hierop heeft. Welke instanties advies geven aan de overheid. Hoe de overheid aan geld komt en waar de overheid geld aan uitgeeft. Welke inkomstenbronnen een gemeente heeft. Waarom er sociale zekerheid is en hoe deze geregeld is. Wat een verzorgingsstaat is. Wat de gevolgen van vergrijzing zijn en hoe de sociale zekerheid betaalbaar kan blijven. Hoe de overheid de kosten van de zorg wil beperken.	<ul style="list-style-type: none"> - Boek 4 GT Pincode - Hoofdstuk 5 helemaal bestuderen - Oefenen aan de hand van de opdrachten in het boek - Aantekeningen (PPT) bijhouden en bestuderen. Bestudeer de beschikbare informatie op It's Learning - TL+ stof * 	Schriftelijke toets 50 minuten J4T6	Ja	1

Het gemiddelde PTA-cijfer wordt berekend als een gewogen gemiddelde.					
P5	<p>Eindtoets Bestaat uit een selectie van onderdelen uit hoofdstuk 1 tot en met hoofdstuk 4. Deze hoofdstukken zijn gedurende het jaar getoetst. Daarnaast bestaat de eindtoets uit een selectie uit hoofdstuk 6. Zie hieronder.</p> <p>Hoofdstuk 6: De overheid en ons inkomen. Je leert: 6.2 Hoe je het belastbaar inkomen berekent. De tarieven inkomstenbelasting toe te passen. Wat het verband is tussen loonheffing en inkomstenbelasting. 6.3 De vermogensrendementsheffing in box 3 en de heffingskorting te bepalen. Hoe je de inkomstenbelasting berekent. 6.4 Wat nivelleren en denivelleren is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Boek 4 GT Pincode - Onderdelen uit Hoofdstuk 1 tot en met hoofdstuk 4 bestuderen. - Hoofdstuk 6, paragrafen 2 t/m 4 bestuderen - Oefenen aan de hand van de opdrachten in het boek - Aantekeningen (PPT) bijhouden en bestuderen. - Bestudeer de beschikbare informatie op It's Learning - TL+ stof * 	<p>Schriftelijke toets</p> <p>180 minuten</p> <p>J4T28</p>	Ja	25%
<p>* Het TL+ programma bestaat uit een toevoeging uit Pincode 2^e fase (havo-stof). Leerlingen met TL+ werken zelfstandig aan Havo opdrachten, dit zijn paragrafen die een aanvulling op of een deel vervanging zijn van de stof uit het TL-boek. De beoordeling vindt plaats door een extra toets-onderdeel voor TL+ op een TL-toets.</p>					
Berekening eindcijfer: (gewogen gemiddelde PTA-toetsen x3) + (cijfer eindtoets x1) /4					